

Bruselj, 26. maj 2023
(OR. en)

9544/23

Medinstitucionalna zadeva:
2008/0140(CNS)

SOC 326
ANTIDISCRIM 52
MI 422
JAI 643
FREMP 152

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Direktiva o enakem obravnavanju (člen 19) – <i>orientacijska razprava</i>

V prilogi vam pošiljamo usmerjevalni dopis, ki ga je pripravilo predsedstvo za orientacijsko razpravo o navedeni zadevi na seji Sveta EPSCO 12. junija 2023.

Direktiva o enakem obravnavanju (člen 19)

Orientacijska razprava

Evropska unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Cilj Unije je krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov. Poleg tega se Unija med drugim bori proti diskriminaciji. Člen 21 Listine EU o temeljnih pravicah prepoveduje vsakršno diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Svet je že sprejel zakonodajo za prepoved diskriminacije na različnih podlagah, navedenih v členu 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije, in sicer na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti¹. V skladu z obstoječimi direktivami je diskriminacija na vseh teh podlagah že prepovedana na področju zaposlovanja. Prav tako je v obstoječih direktivah tudi na drugih področjih, ne le pri zaposlovanju, že prepovedana diskriminacija na podlagi spola in etničnega ali rasnega porekla. Vendar pa na področjih, ki niso povezana z zaposlovanjem, še ni dosežena enaka raven varstva, kar zadeva diskriminacijo na podlagi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Po podatkih najnovejše posebne raziskave Eurobarometra o diskriminaciji je 17 % ljudi v Evropski uniji že izkusilo diskriminacijo².

¹ Glej predvsem direktive Sveta 79/7/EGS, 2000/43/ES, 2000/78/ES in 2004/113/ES. Glej tudi Direktivo 2006/54/ES.

² Evropska komisija, posebna raziskava Eurobarometra 493: Diskriminacija v EU (vključno z LGBTI), 2019.

Stanje po posameznih državah članicah je različno. Nekatere skupine, zlasti manjšine, se soočajo z večjim tveganjem diskriminacije kot druge. Čeprav so *manjšine znotraj manjšin* še posebej ogrožene, presečna diskriminacija v večini držav članic še vedno ni zajeta v nacionalni zakonodaji. Znano je, da ima diskriminacija negativen gospodarski učinek, vključno z izgubo BDP in davčnih prihodkov ter višjimi stroški, povezanimi z zdravstvenim varstvom in drugimi storitvami.

Nezadostno prijavljanje diskriminacije je zelo razširjen problem, povezan z neenako ravno varstva in pomanjkanjem ozaveščenosti. Vrzeli v zakonodaji in neučinkovito izvajanje obstoječih zakonov lahko celo ustvarijo vtis, da so nekatere oblike diskriminacije dopustne, dejstvo, da diskriminacija pogosto ostane nekaznovana, pa spodbuja nekaznovanje.

Le manjšina državljanov in državljanek EU meni, da so prizadevanja organov za boj proti diskriminaciji v njihovi državi učinkovita³. Jasno je, da so potrebni novi ukrepi za odpravo obstoječih vrzeli pri zaščiti pred diskriminacijo.

Predlagana direktiva o enakem obravnavanju

Komisija je 2. julija 2008 sprejela predlog direktive Sveta, s katero naj bi zaščito pred diskriminacijo na podlagi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti razširili še na druga področja poleg zaposlovanja. S predlagano horizontalno direktivo o enakem obravnavanju naj bi dopolnili veljavno zakonodajo ES na tem področju in prepovedali omenjene vrste diskriminacije na naslednjih področjih: socialna zaščita, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom, izobraževanje ter dostop do blaga in storitev, tudi stanovanj.

³ Prav tam.

Evropski parlament je mnenje sprejel 2. aprila 2009⁴ po posvetovalnem postopku. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 predlog ureja člen 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije, kar pomeni, da je po *odobritvi* Evropskega parlamenta potrebno soglasje v Svetu.

Svet še ni uspel doseči potrebnega soglasja glede predloga⁵.

Glede na navedeno naj ministrice in ministri obravnavajo naslednja vprašanja:

1. *Kateri so po vašem mnenju trdovratni in kateri novi vzorci diskriminacije v Evropski uniji in v vaši državi članici?*
2. *Kaj bi bilo treba storiti, da bi se lahko nadaljevala zastala pogajanja o predlagani horizontalni direktivi o enakem obravnavanju? Kakšne konkretne rešitve predlagate kot odziv na pomisleke glede treh glavnih nerešenih vprašanj: pravne varnosti, subsidiarnosti in stroškov izvajanja?*

⁴ Glej dok. A6-0149/2009. Sedanji Parlament je za poročevalko imenoval Alice Kuhnke (SE/Zeleni/Evropska svobodna zveza).

⁵ Glej dok. 9043/23.